

The reach of jobseeker rights to free movement:
On the complementary relationship between
primary and secondary law

Professor Mads Andenæs

Professor Tarjei Bekkedal

Avsnitt 1: Spørsmålet (og svaret)

- Er forholdet mellom primærretten og sekundærretten hierarkisk eller komplementært?
- Hierarkisk forhold: Metoden brukes ofte som argument for å utlede antiteser fra sekundærlovgivningen. Vil lede til at et område anses som harmonisert / at sekundærlovgivningen er uttømmende.
- Komplementært forhold: Sekundærlovgivningen er ikke uttømmende. Unionsborgere kan velge mellom ulike rettigheter på ulike nivåer. Primærretten innebærer at domstolene må anvende proporsjonalitetsprinsippet selv om nasjonale myndigheter går frem på en måte som ikke krenker sekundærretten

Forholdet mellom primær og sekundærrett

Påstander:

- a) det finnes ikke ett prinsipp om fri bevegelighet, men mange ulike prinsipper. Sekundærlovgivning kan i høyden harmonisere ett prinsipp, i én bestemt kontekst
- b) sekundærlovgivning fremmer fri bevegelighet ved å innføre et gulv, ikke et tak
- c) generell domstolskontroll av proporsjonalitet er nødvendig for å sikre beskyttelse av unionsborgeres individuelle rettigheter i det konkrete tilfelle, og traktatbestemmelsenes effektivitet
- Vi tester disse påstandene mot EU-domstolens praksis.

Avsnitt 2: Jobbsøkeres rett til å oppholde seg i vertsstaten

- Sak C-710/19 [GMA](#)
- Retten til opphold som unionsborger og som arbeidssøker er komplementær.
- Unionsborgeren velger mellom rettighetene ved å registrere seg som arbeidssøker, eller ved ikke å gjøre det.
- Utlendingsloven § 111 er ikke i samsvar med EU-domstolens praksis.

Utlendingsloven § 111 er i strid med EØS-avtalen

- **§ 111. *Oppholdsrett i inntil tre måneder***

(1) En EØS-borger som har gyldig identitetskort eller pass, har oppholdsrett i inntil tre måneder, forutsatt at vedkommende ikke blir en urimelig byrde for offentlige velferdsordninger.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for et familiemedlem som ikke er EØS-borger, så lenge familiemedlemmet følger eller gjenforenes med EØS-borgeren og har gyldig pass. Første ledd gjelder tilsvarende for utlendinger som nevnt i §110 fjerde ledd og som har gyldig pass.

(3) En utlending **som nevnt i første ledd [i strid]** og som er arbeidssøkende, og dennes familiemedlemmer, har rett til opphold **i inntil seks måneder [i strid]** og **i særlige tilfeller [i strid]** også utover seks måneder.

Unionsborgerdirektivet artikel 14

Retention of the right of residence

1. Union citizens and their family members shall have the right of residence provided for in Article 6, as long as they do not become an unreasonable burden on the social assistance system of the host Member State.
2. Union citizens and their family members shall have the right of residence provided for in Articles 7, 12 and 13 as long as they meet the conditions set out therein.

In specific cases where there is a reasonable doubt as to whether a Union citizen or his/her family members satisfies the conditions set out in Articles 7, 12 and 13, Member States may verify if these conditions are fulfilled. This verification shall not be carried out systematically.

3. An expulsion measure shall not be the automatic consequence of a Union citizen's or his or her family member's recourse to the social assistance system of the host Member State.
4. By way of derogation from paragraphs 1 and 2 and without prejudice to the provisions of Chapter VI, an expulsion measure may in no case be adopted against Union citizens or their family members if:
  - (a) the Union citizens are workers or self-employed persons, or
  - (b) the Union citizens entered the territory of the host Member State in order to seek employment. In this case, the Union citizens and their family members may not be expelled for as long as the Union citizens can provide evidence that they are continuing to seek employment and that they have a genuine chance of being engaged.

Avsnitt 3: Jobbsøkeres rett til å eksportere dagpenger i mer enn 3 måneder

- Trygdeforordningen artikkel 64.3:

“Unless the legislation of the competent Member State is more favourable, between two periods of employment the maximum total period for which entitlement to benefits shall be retained under paragraph 1 shall be three months; **the competent services or institutions may extend that period up to a maximum of six months.**”

Sak [C-551/16](#) Schiphorst. Forholdet til TFEU artikkel 45 og sak [C-292/89](#) Antonissen.

Artikkel 45 og trygdeforordningens eksportrett er komplementære rettigheter

Dagpengeforskriften § 13-3 er i strid med trygdeforordningen og EØS-avtalen artikkel 3 og 7.

- EU-domstolen: «...must be interpreted as not precluding a national measure, such as that at issue in the main proceedings, that requires the competent institution to refuse, as a matter of principle, any request to extend the unemployment benefit export period beyond three months, provided **the institution does not consider** that refusing that request would **lead to an unreasonable result**.
- 13-3: «Perioden en dagpengemottaker kan beholde dagpengene mens han eller hun søker arbeid i et annet EØS-land, Norden eller Sveits, jf. trygdeforordningen artikkel 64 nr. 1 bokstav c, kan ikke forlenges slik at den samlet sett overstiger tre måneder i løpet av en dagpengeperiode.»

Avsnitt 4: Dagpengemottakeres rett til fri bevegelse

- [Testa](#), avsnitt 19: the specific export right provided for by Regulation 883/2004 is 'an optional system which applies only to the extent to which such application is requested by a worker, who thereby foregoes his right of recourse to the general system applicable to workers'.
- Vi analyserer rettighetene til dagpengemottakere som velger bort trygdeforordningens system og i stedet velger å utøve sin rett til fri bevegelse slik den følger av primærretten.
- Samme valgrett som i GMA

LB-2019-159381 er ikke i samsvar med EU-domstolens praksis

- 5 måneder fengsel for opphold i utlandet med dagpenger.
- Vi går ikke inn i detaljene i denne presentasjonen, se også [Lov og Rett](#) og [Rett24](#).
- Traktatrettighetene komplementerer trygdeforordningen, jf. for eksempel de Cuyper, Petersen og Baumbast.
- Det krever en vurdering av om restriksjonen og reaksjonen er proporsjonal

Baumbast uttrykker essensen

- 90 In any event, the limitations and conditions which are referred to in Article 18 EC and laid down by Directive 90/364 are based on the idea that the exercise of the right of residence of citizens of the Union can be subordinated to the legitimate interests of the Member States. In that regard, according to the fourth recital in the preamble to Directive 90/364 beneficiaries of the right of residence must not become an unreasonable burden on the public finances of the host Member State.
- **91 However, those limitations and conditions must be applied in compliance with the limits imposed by Community law and in accordance with the general principles of that law, in particular the principle of proportionality.** That means that national measures adopted on that subject must be necessary and appropriate to attain the objective pursued (see, to that effect, Joined Cases C-259/91, C-331/91 and C-332/91 *Alluè and Others* [1993] ECR I-4309, paragraph 15).